

Een stap tegelijk

Een verhaal over rouw

Auteur: Ambrosius Duuk

Een stap tegelijk

Een verhaal over rouw

De wereld was doorgedraaid zonder hem. Dat was nog wel het meest ondraaglijke. Mensen stonden nog steeds op in de ochtend, dronken koffie, klaagden over het weer. Bussen reden op tijd, nieuwslezers praatten over de beurs en de politiek, kinderen lachten op straat.

Maar voor Bert en Astrid was alles gestopt op die ene dag.

Hun zoon, Daan, was elf. Hij hield van voetbal, van grapjes maken, van tot laat lezen onder de dekens met een zaklamp. Hij was hun zon, hun hartslag, hun reden om te plannen en vooruit te kijken. Maar in één klap was hij er niet meer. En sindsdien voelden de dagen zinloos.

Bert had zichzelf wijsgemaakt dat als hij maar bleef bewegen, bleef werken, bleef ademen, de realiteit hem misschien zou vergeten.

Hij stond in de keuken, zette de borden op tafel, pakte drie glazen uit de kast. Zijn hand verstijfde. Drie. Zijn maag trok samen terwijl hij langzaam een glas terugzette.

Vanuit zijn ooghoeken zag hij Astrid stilletjes toekijken. Ze zag alles, maar zei niets. Ze begreep het.

Zij had het ook, dat automatische handelen, die momenten waarop haar brein vergat dat Daan weg was. Zoals die keer dat ze, op de automatische piloot, zijn favoriete cornflakes had gekocht. Pas bij thuiskomst had ze zich gerealiseerd wat ze had gedaan. Ze had de doos op het aanrecht gezet en was toen stilletjes de kamer uitgegaan. De volgende dag had Bert hem weggegooid, zonder iets te zeggen.

Het huis voelde als een museum. Alles stond nog zoals het was. Zijn schoenen bij de deur, zijn jas aan de kapstok, een opengeklapt boek op zijn nachtkastje. Alsof hij op elk moment terug kon komen. Alsof ze maar lang genoeg hoefden te wachten.

Maar de trap bleef stil.

De achterdeur ging niet meer open met een luide klap en een enthousiaste "Pap, kijk eens wat ik kan!"

En elke ochtend werd Bert wakker met een fractie van een seconde waarin alles normaal voelde—tot de waarheid zich als een vuistslag in zijn maag plantte.

Daan was weg. En hij kwam niet meer terug.

De gedachten van Bert gingen terug naar die gewone donderdagmiddag.

De lucht was helder, de zon scheen, en de geur van vers gemaaid gras hing in de straten. Bert had die ochtend nog met Daan ontbeten. Een boterham met pindakaas en hagelslag, een slok melk tussendoor.

"Pap, ik mag bij Lars spelen na school. Mag ik blijven eten?"

"Dat is goed," had Bert gezegd. "Maar wel op tijd thuis, oké?"

Daan had gegrijsd, zijn haren nog slordig van het slapen. "Ja, ja, beloofd." En dat was het laatste gesprek dat Bert met zijn zoon had gehad.

Een stap tegelijk

Een verhaal over rouw

Rond vijf uur ging de telefoon. Astrid nam op. Eerst klonk haar stem normaal. Maar toen verstijfde ze. Haar gezicht werd asgrauw.

"Wat?"

Bert kwam overeind. Iets in haar stem trok de lucht uit zijn longen.

Ze luisterde, haar hand tegen haar mond gedrukt. Toen hing ze op en keek ze hem aan. Haar ogen waren groot en leeg van paniek.

"Daan..." Haar stem brak. "Er was een ongeluk."

De wereld kantelde.

De rit naar het ziekenhuis was een waas. Bert herinnerde zich alleen de knokkels van Astrid, wit omklemd om haar telefoon. De paniek in haar ademhaling. De sirenes die ze in de verte hoorden.

Ze kwamen aan bij de spoedeisende hulp. De geur van desinfectiemiddel en steriele ruimtes sloeg hem in het gezicht. Een verpleegkundige bracht hen naar een kamer.

De dokter wachtte al. Een man met een kalme stem, een bezorgde blik. Bert zag hoe de dokter diep ademhaalde voordat hij begon te spreken. En toen wist hij het al.

"Het spijt me..."

De rest van de woorden vielen weg in de leegte.

Bert greep naar de rand van de tafel om zich staande te houden. Astrid begon te hyperventileren. De kamer leek plots te klein, de muren te dichtbij.

"Nee," fluisterde Astrid. "Nee, nee, nee..."

Daan was op de fiets aangereden door een bestelbus. De bestuurder had hem te laat gezien. Een klap, een schreeuw. Hij was nog naar het ziekenhuis gebracht, maar de verwondingen waren te ernstig.

Hun zoon was er niet meer.

De eerste dagen waren een roes. De uren gleden langs hen heen zonder betekenis. Mensen kwamen langs, brachten eten dat ze niet aten, spraken woorden die niets betekenden.

Astrid en Bert zaten naast elkaar op de bank, maar ze voelden zich verder van elkaar dan ooit.

Op een ochtend stond Bert in de keuken en zette drie borden op tafel. Zijn hoofd was er niet bij. Pas toen hij een derde glas pakte, bleef hij verstijfd staan. Drie.

Zijn hand trilde toen hij het glas terugzette.

Astrid keek naar hem, haar ogen dof van verdriet. Ze zei niets. Ze begreep het. De dagen erna bleef het gevoel hangen. Soms leek het alsof Daan elk moment binnen kon stormen. Alsof ze een fout hadden gemaakt.

Maar de trap bleef stil.

Zijn kamer bleef onaangeroerd. Zijn stem was verdwenen.

Het was een fout, toch? Dit kon niet hun leven zijn.

De eerste keer dat Bert echt ontplofte, was op een regenachtige middag.

Een stap tegelijk

Een verhaal over rouw

Astrids zus was op bezoek. Ze bedoelde het goed, echt. Maar ze zei de verkeerde woorden.

"Het komt goed. Echt waar."

Bert voelde hoe het bloed naar zijn hoofd steeg, zijn hartslag bonkte in zijn oren.

"Hoe dan?" zijn stem was rauw, harder dan hij had bedoeld. "Hoe kan dit ooit goedkomen?"

Astrids zus keek geschrokken op. "Ik bedoel alleen—"

Maar hij hoorde haar niet meer. Hij stond al op, liep met grote passen de kamer uit. De muren voelden te klein, de lucht te dik. Buiten sloeg hij de deur dicht en balde zijn vuisten. Hij wilde iets kapotslaan. Iets breken.

Zijn ogen vielen op Daans fiets, die nog steeds tegen de schutting stond. Zijn benen voelden slap.

Die fiets had hij niet durven aanraken. Het zadel stond nog op Daans hoogte, de banden een beetje leeggelopen. De ketting zat onder de opgedroogde modder van hun laatste tocht naar het bos.

Hij haalde diep adem. Maar de lucht voelde zwaar, alsof hij stikte.

Met een schok draaide hij zich om en liep hij weg van de fiets, weg van alles wat hij niet kon verdragen.

Maar het maakte niet uit hoe hard hij rende. De pijn zat in hem.

'S Nachts lag Bert vaak wakker, zijn blik op het plafond gericht.

Zijn gedachten draaiden in cirkels.

"Wat als?"

Wat als hij Daan die ochtend thuis had gehouden?

Wat als ze die dag een andere route hadden genomen?

Wat als hij iets had gezegd, iets had gedaan, iets—wat dan ook—om het lot te veranderen?

Zijn hoofd vulde zich met scenario's waarin het ongeluk nooit was gebeurd.

Waar in hij de tijd kon terugdraaien en net op het juiste moment had ingegrepen.

Hij kneep zijn ogen dicht. In zijn hoofd sprak hij tot wie er ook maar luisterde.

""Geef hem terug," dacht hij. "Op welke manier dan ook."

Zijn ademhaling stakte. Hij opende zijn ogen en keek naast zich. Astrid lag met haar rug naar hem toe, haar ademhaling traag en onregelmatig.

Ook zij was gevangen in haar eigen cirkel van pijn.

En niemand kon hen eruit halen.

Elke ochtend werd hij wakker in dezelfde leegte en elke ochtend was Daan nog steeds weg.

Dagen vloeiden in elkaar over.

Astrid at nauwelijks meer. Ze sliep veel, maar Bert betwijfelde of ze echt rust vond. Ze bewoog zich traag door het huis, als een schim van zichzelf.

Bert probeerde te werken, maar zijn hoofd was leeg.

Zijn collega's behandelden hem met omzichtige vriendelijkheid, alsof ze bang waren hem te breken met een verkeerd woord.

Een stap tegelijk

Een verhaal over rouw

Op een middag vond hij zichzelf terug in Daans kamer. Hij wist niet meer waarom hij daarheen was gegaan.

De zon viel door het raam en bescheen het bureau, waar Daans schoolboeken nog steeds lagen. Zijn slordige handschrift stond op de kaften gekrabbeld, zijn tekeningen vol kleine grapjes en voetballen.

Bert pakte een schrift op en opende het. Binnenin stond een half gemaakte rekensom, daaronder een kleine tekening van een voetbal met een gezichtje erop.

Zijn vingers volgden de lijnen van de tekening.

De klap kwam onverwacht. Hij voelde hoe de brok in zijn keel omhoog kroop, hoe de pijn zich als een klauw om zijn hart sloot.

Zijn schouders schokten. Hij drukte zijn hand tegen zijn mond om het geluid te smoren.

Hij wilde zijn zoon.

Hij wilde hem terug.

Maar dat kon niet.

En die waarheid was het zwaarste wat hij ooit had moeten dragen.

Het gebeurde niet in één moment. Er was geen dag waarop alles ineens makkelijker werd.

Het gebeurde in kleine dingen.

Op een ochtend vond Bert Astrid in Daans kamer, niet huilend, maar gewoon zittend op zijn bed. Ze hield een van zijn truien in haar handen, haar duimen streelden de stof.

Ze keek op toen Bert in de deuropening verscheen. Voor het eerst in maanden ontmoetten hun blikken elkaar echt.

Er hoefde niets gezegd te worden.

Later die middag stond Bert in de tuin. Zijn blik viel op de voetbal, half verborgen onder een hoop bladeren. Langzaam bukte hij zich en raapte hem op.

Zijn vingers gleden over het leer, over de modderige afdrukken van Daans schoenen.

Hij ademde diep in.

Met een langzame beweging zette hij een stap achteruit en trapte de bal tegen de schutting.

Het geluid klonk door de tuin, scherp en helder. Voor het eerst voelde hij niet alleen pijn, maar ook iets anders.

Iets zachters.

Astrid stond in de deuropening en keek toe.

Misschien zou de pijn nooit weggaan. Maar misschien, heel misschien, konden ze ermee leren leven. Eén dag, één stap, één trap tegen een bal tegelijk.